N°. 2616

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau der COURANT.

DINGSDAG 4 DECEMBER.

AMSTERDAM, 3 December.

In de zitting van ll. Zaturdag is de Tweede Kamer over de begrooting van Binnenl. Zaken geworsteld. De overblijvende onderdeelen van die begrooting hebben tot geene diskussie aanleiding geven. En de geheele begrooting is met algemeene stemmen goedgekeurd. Hoofdstuk VI, protestantsche Eeredienst, heeft bijna geene beraadslaging uitgelokt. Een der leden, de heer Bieruma Oosting heeft gevraagd waarom er verschil was in de bezoldiging der opper-rabbijnen? De minister antwoordde dat hij niet kan oordeelen over de meerdere of mindere verdiensten van een opper-rabbijn en dat hij daarom het advies van de hoofd-kommissie voor de zaken der Israëlieten heeft gevolgd.

De heer Zijlker heeft daarentegen de aandacht gevestigd op de meermalen aangeduide klagt over de ongelijkmatigheid der pensioenen van de predikanten, die berekend worden naar de traktementen hunner standplaatsen. Die ongelijkmatigheid is zeer groot en maakt dat de pensioenen van de minder bevoorregte predikanten volstrekt ongenoegzaam en zeker buiten alle verhouding zijn met de pensioenen der predikanten uit de groote steden. Er is eene kommissie benoemd om een onderzoek in te stellen, of en hoe deze aangelegenheid op een beteren voet is te brengen. De heer Dirks vraagt inlichting hoe ver de kommissie met hare taak is gevorderd. Waarop de heer van Bosse, als voorzitter dier kommissie, mededeelt, dat haar verslag in de volgende week zal kunnen worden uitgebragt.

Daarna is de Begrooting aangenomen met algemeene stemmen op 7 na.

Bij hoofdstuk VII vraagt de heer Thorbecke inlichting, 1°. waarom het algemeen reglement voor de parochiale kerkbesturen bij koninklijk besluit is goedgekeurd »voor zoo veel noodig." 2°. In hoeverre de bepaling van het kerkelijk reglement, dat de parochiën zedelijke ligchamen zijn, in verband staat met de wet tot regeling van het regt tot vereeniging en vergadering, namelijk hoe dusdanige parochiën — dezelfde vraag geldt voor de protestantsche gemeenten — de hoedanigheid, om als regtspersoon op te treden, verkrijgen. Is het voor altijd, dan meent hij dat het door de wet diende te geschieden; is het voor 30 jaren, dan is daartoe een koninklijk besluit noodig.

De minister van R. K. Eeredienst antwoordt, dat hij voor de koninklijke goedkeuring op het reglement der katholieke kerkbesturen grond gevonden heeft in art. 1 op de wet der kerkgenootschappen. Hij voor zich erkent wel in die reglementen niets gevonden te hebben waartoe de medewerking van het Staatsgezag vereischt werd, maar juist omdat daarover twijfel kon ontstaan, is de uitdrukking gebezigd: »voor zooveel noodig". Maar afgescheiden daarvan heeft die goedkeuring ook plaats gehad uithoofde der gewigtigheid daarvan. Door die reglementen, waarbij een nieuw aanzien aan de kerkelijke gemeenten werd gegeven, werd het orgaan geschapen om in aanraking te komen met de Regering en de overige autoriteiten. Die reglementen moesten dus de toetssteen zijn voor het wettig bestaan der kerkelijke besturen. Overigens deelt hij mede, dat de kerkvoogden geen bezwaar hebben gemaakt om het reglement aan 's Konings goedkeuring te onderwerpen.

Wat de tweede vraag betreft nopens het reglement voor de indeeling der diocesen in kerkelijke gemeenten, antwoordt de minister, dat dit reglement niet bepaalt, dat elke parochie, hetzij bij splitsing hetzij bij nieuwe oprigting, het karakter van zedelijk ligchaam verkrijgt. Wat de bepaling van de ingeroepen wet op het regt van vereeniging betreft, die het uitvloeisel is van art. 10 der Grondwet, zijns inziens heeft dat art. 10 geene kerkelijke gemeenten op het oog, ontstaan door kerkelijk gezag. Dat is volkomen waar. De bepalingen der Grondwet omtrent de godsdienst hebben de kerkgenootschappen geplaatst op een heel ander gebied, dan waarop de private vereenigingen staan, waarvan bij art. 10 der Grondwet sprake is.

De heer Thorbecke antwoordt op het eerste punt met een dilemma. Hij zegt de goedkeuring is al of niet noodig. Maar het dilemma gaat in dit geval niet op; want er is eene derde veronderstelling, namelijk die door den minister aangegeven, dat er twijfel bestaan kan of zij al dan niet noodig is.

Omtrent het tweede punt, de toepasselijkheid van art. 10 der Grondwet op de kerkelijke gemeenten, merkt de spreker op, dat wat eigenschap kan zijn bij de r. k. gemeente, dit daarom nog niet is de eigenschap van andere gemeenten, die b. v. geen kerkelijk gezag hebben. Overigens heeft de spreker zich niet beroepen op art. 10 der Grondwet, maar op art. 5 van de wet op de vereenigingen, welk artikel destijds ook in dien zin is verdedigd.

De minister repliceert op beide punten.

Het nieuw algemeen reglement voor de parochiale kerkbesturen bragt mede, dat er nieuwe kerkelijke gemeenten over de geheele uitgestrektheid van het r. k. kerkgenootschap, werden geschapen. En om nu allen twijfel weg te nemen of er te dien aanzien medewerking van het Staatsgezag noodig was of kon zijn is de koninklijke goedkeuring »voor zooveel noodig" gevraagd. Z. Exc. is het geheel met den heer Thorbecke eens, dat de kerkbesturen vrij moeten zijn. Maar de goedkeuring »voor zooveel noodig" van het bedoelde reglement, door den minister voorgesteld, heeft geen invloed op de vrijheid der kerkbesturen, anders had hij zich wel gewacht die goedkeuring voor te dragen. De koninklijke goedkeuring moest ook niet de staatkundige medewerking op het kerkelijk karakter vestigen, maar deze moest alleen de civiele werking dier besturen en hunne aanraking met de onderscheidene kollegiën regelen.

En wat nu het meermalen besproken tweede punt betreft, Z. Exc. leest ook het door den heer Thorbecke aangehaalde 2e artikel van het reglement op de parochiale kerkbesturen voor; maar hij kan daarin niet zien, dat daardoor de kerkelijke besturen tot burgerlijke zedelijke ligchamen gemaakt worden. Er wordt z. i. in dat artikel slechts een bestuur aangewezen, dat de burgerlijke regten zal uitoefenen; maar het artikel maakt geene burgerlijke besturen. Z. Exc. houdt voorts zijne meening vol, dat het katholiek kerkgenootschap niet onder de bepalingen der wet nopens het regt van vereeniging kan worden begrepen.

De heer Thorbecke komt nog terug op zijn bezwaar, dat voor den derde maal door den minister wordt toegelicht. Het bezwaar van den heer Thorbecke is het gevolg van een valsch denkbeeld, dat aan zijne redenering ten grondslag ligt. Hij gaat uit van het denkbeeld, dat de kerkgenootschappen moeten worden gelijkgesteld met private vereenigingen. Dat denkbeeld is valsch onder alle opzigten.

Bij stemming wordt ook hoofdstuk VII, R. K. Eeredienst, *aangenomen* met 53 tegen 7 stemmen.

Vervolgens komt hoofdstuk VIII, de *Marine* aan de beurt.

De heer Hugenholtz zou niets liever willen dan dat aan *Marine* veel geld werd besteed; en toch vreest hij tegen dit hoofdstuk te zullen moeten stemmen; omdat de begrooting op een stelsel rust, dat hij voor de uitvoering niet mogelijk acht. Hij meent dat de berekeningen des ministers falen, en dat de begrooting in volgende jaren nog zal moeten klimmen. En het is voor den spreker volkomen hetzelfde, of men het benoodigde kapitaal uit 's lands schatkist of uit de oost-indische baten neemt. Hij verlangt een ander stelsel nopens het getal en den aard der schepen. Overigens is, naar zijn oordeel, de vloot niet in zoo diep verval gezonken, als men zegt. Het personeel is zoowel wat officieren en manschappen betreft, kompleet. Er zijn op dit oogenblik 6000 man in aktiviteit. En wat onze schepen aangaat, de minister erkent dat zij aan de vereischte van goede oorlogschepen voldoen, wat bewapening als anderzins aangaat. Alleen op de werven is het diep verval toepasselijk. Het materiëel is achterlijk; maar ook niet zoo erg als men voorgeeft. Het moest 28 millioen representeeren en het representeert slechts 23½ millioen. De achteruitgang bedraagt derhalve slechts 4½ millioen. En wat doet men nu? Men vraagt 4 millioen tot herstel en 12 tot 13 millioen voor uitbreiding. Hij meent daarom dat men, alvorens het stelsel aan te nemen, wel goed wikken en wegen mag. Hij blijft bij zijne meening, dat zoowel het materiëel als het personeel van Marine aan 's rijks werven worden opgeofferd. Hij eindigt met te verklaren, dat hij den minister acht, en dat zijne stem, zoo zij tegen de Begrooting wordt uitgebragt niet tegen den persoon, maar tegen het stelsel gerigt is. Hij hoopt integendeel dat het den minister zal gegeven zijn eene goede en krachtige marine daar te stellen.

Daarna wordt de zitting tot heden verdaagd.

Wij vestigen de aandacht op de volgende verklaring, door den minister van Buitenlandsche Zaken van koning Leopold voor de beraadslaging over de begrooting van Oorlog afgelegd.

»De centrale sektie, belast met het onderzoek van de »begrooting van Oorlog, heeft eenige beschouwingen ge»geven over de Belgische neutraliteit. Ik maak met ge»noegen van de aangebodene gelegenheid, die ik niet »heb uitgelokt, gebruik om aan de Kamer te zeggen, dat »aan het gouvernement *niet een woord is geschreven*, »*noch gezegd*, *noch geïnsinueerd*, zoomin van nabij als »uit de verte, om te beproeven België aan te sporen tot »een treden uit zijne neutraliteit, die het internationaal »europeesch Staten-regt aan België heeft opgelegd als voor»waarde van zijne onafhankelijkheid."

Niet zonder voldoening zal deze duidelijke verklaring bij ons te lande worde vernomen, als een bewijs dat Frankrijk zich tot dusverre onthouden heeft, om op België te drukken. Hetgeen voor ons, Nederlanders, van belang is op zoo stellige en ontwijfelbare wijze te vernemen. Desniettemin, wij moeten ons daardoor niet tot al te groote gerustheid laten verleiden. De Belgen wachten zich daarvoor. De verklaring toch van den minister van Buitenl. Zaken, is opgevolgd door eene andere van den minister van Oorlog. Ook deze brengen wij onder de oogen van onze lezers. Het is van belang daarop acht te geven bij de naderende beraadslaging over *onze* begrooting van Oorlog. Ziehier wat de minister van Oorlog in de Belgische kamer gezegd heeft:

»Ten overstaan der erkende belgische neutraliteit, die niet bedreigd is, hebben wij den pligt te vervullen, te zorgen, dat wij steeds bereid zijn om haar te kunnen verdedigen. Dien pligt hebben wij te vervullen voor onszelven en voor die ons omgeven. 't Is krachtens dit beginsel, dat de organizatie van ons leger in den tegenwoordigen staat is gebragt, en dat de Kamer het raadzaam geacht heeft op de begrooting de noodige kredieten te brengen, die de kaders houden op de vastgestelde schaal."

Ook bij ons mag daarop bij de begrooting van Oorlog gelet worden.

Men leest in den *Gelderlander*:

»De *Fakkel*, die iedere week zijnen doodenden pestwalm straffeloos over Nederland uitstort, en, gelijk men weet, als hoofddoel heeft, de Katholieken nog meer te verguizen en te verbitteren, geeft in haar N°. van Vrijdag 30 November, de volgende komplimenten aan de nederlandsche armee. Ofschoon de katholieke officieren hierbij alleen zijn genoemd, zoo kan het niet anders, of de eer hunner protestantsche krijgsmakkers wordt evenzeer door dezelve aangerand, daar geen krijgsman dulden mag, dat zijn kameraad, met duidelijke trekken aangewezen als een persoon, van wien men verraad verwachten moet, naast hem in de gelederen blijft.

»»Hoogst opmerkelijk is de verhouding tusschen Roomschen en Onroomschen te Kampen, bij het instruktiebataillon voor officieren, onderofficieren en manschappen, ten getale van 203 der eerstgenoemden op 784, zijnde nagenoeg 26 percent.

»»Levert dit verschijnsel het bewijs, waarvoor dan nog een deel der Roomschgezinde bevolking, casu quo, kan gebezigd worden; het is, aan den anderen kant, overwaardig onder de aandacht van den Minister van oorlog gebragt te worden, in de hoop, dat het bij zijne Excellentie eenig nadenken wekken mogt, in het belang van het Vaderland en der dynastie van Oranje-Nassau.

»»Het is toch verre van onverschillig, dat onze legermagt voor ruim een vierde gedeelte aan de leiding van

Roomschgezinden is toevertrouwd. Het ligt nog versch in 't geheugen, hoe ten jare 1830 de Roomschgezinde Belgen de zaak des konings verlieten en de zijde der oproerlingen kozen. Men zegge niet: »Dat waren Belgen, en zulk eene verraderlijke handelwijze, zulk een schenden aan eed en pligt is van Nederlanders niet te wachten! Maar men vergeet, zóó sprekende, dat die Nederlanders Roomschgezinden zijn, en dat de Roomsche kerk de leer verkondigt, dat een eed aan een kettersch vorst gedaan geen waarde heeft en vrijelijk kan verbroken worden!, de paus, de aartsbisschop, de bisschop, de priester, de pater, de jezuit of jezuitenslaaf heeft slechts één wenk te geven, en eene overigens uitmuntend georganiseerde legermagt, staande onder de onmiddelijke leiding van Roomschgezinde onderofficieren, verlaat de zaak van Vaderland en koning en staat den vijand te dienst, op het bevel van Rome.

»Men achte het gevaar niet ligt! Immers een zeer groot gedeelte onzer krijgsmagt is der Roomschen belijdenis toegedaan en heeft, van kindsbeen af aan geleerd hunne geestelijke leidslieden onvoorwaardelijk te gehoorzamen, en worden zij in die gehoorzaamheid opgewekt en voorgegaan, dan is het Vaderland eens en voor altijd reddeloos verloren.""

Z. M. heeft dezer dagen in een bijzonder gehoor ontvangen Mgr. Belgrado, tot het nemen van afscheid in zijne betrekking van apostolischen Internuntius bij het nederlandschen hof.

Men verneemt, dat het verblijf van H. K. H. Prinses Marianne in ons land ditmaal weder van korten duur zal zijn.

Bij besluit van den 6 Nov. ll. heeft Z. M. toegestaan eene vermeerdering van het getal predikanten in Nederl. Indië, tot dus verre twintig bedragende, met negen.

Z. M. de Koning heeft benoemd tot ridder der orde van de Eikenkroon, den heer G. M. J. Kolff, sekretaris van het gekombineerd kollegie van het polderdistrikt Tielerwaard te Deil.

Uit hoofde eener ongesteldheid van den russischen gezant, is, op diens verzoek, door den minister van Buitenlandsche Zaken, aan onzen Koning uitgereikt een aan Hoogstdenzelven gerigte brief van Zijne Majesteit den Keizer aller Russen. (*St. Ct.*)

Aan de kommissie uit de Prov. Staten van Noord-Holland, belast met het uitbrengen van gevoelen nopens de verdere behandeling van het reglement voor het hoogheemraadschap van Rijnland, is magtiging verleend, om na de sluiting der najaars-vergadering van de Staten hare werkzaamheden voort te zetten.

Z. M. heeft goedgekeurd de benoeming van den burgem. der gemeente Broek in Waterland tot sekr. dier gemeente; tevens P. N. J. Letje Anemaet op zijn verzoek eervol ontslagen als burgem. van Nieuwe Tonge en Oud en Nieuw Herkingen; alsmede Mr. F. B. Fock benoemd tot burgem. van Vere c. a., Vrouwenpolder c. a. en Gapinge.

Bij kon. besluit van 25 Nov. jl. is vernietigd een besluit van den gemeenteraad van Aardenburg van 31 Aug. jl., waarbij aan den burgemeester der gemeente de bevoegdheid om voorstellen te doen, die niet aan de orde zijn gesteld, wordt ontzegd, omdat hij geen lid van den Raad is; zijnde dit besluit door den burgemeester, als naar zijn oordeel in strijd met de wet, krachtens art. 70 der gemeentewet niet ten uitvoer gelegd.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Zaturdag, 1 December.

In de zitting van heden zijn de beraadslagingen voortgezet over hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1856 (dep. van Binnenl. Zaken).

De VIIIe afdeeling (kunsten en wetenschappen) heeft, met uitzondering van het daartoe behoorende art. 122, betrekkelijk het onderzoek naar de geologische gesteldheid van Nederland, dat eene woordenwisseling tusschen den heer Sloet tot Oldhuis en den minister van Binnenl. uitlokte, geene aanleiding tot beraadslaging gegeven.

Van de XIe afdeeling (Armwezen) leverde art. 132 aan den heer ter Bruggen Hugenholtz stof om eenige inlichtingen te vragen van den min. van Binnenl. Zaken over de maatschappij van weldadigheid, die door dezen gegeven werden.

Over de Xe afdeeling (*nederlandsche Staatscourant* en *Staatsblad*) werd door niemand het woord gevoerd evenmin als over de XIe afdeeling (Nijverheid).

De heer Dommer van Poldersveldt vroeg eenige ophelderingen over het onderwerp behoorende tot de XIIe afdeeling (telegrafie).

Over de XIIIde, XIVde en XVde afdeelingen, betreffende de jagt en visscherij, de pensioenen, lijfrenten, toelagen, gratifikatiën, wachtgelden en onvoorziene uitgaven, had geene diskussie plaats.

De onderscheidene onder-artikelen, van 97 tot 165, van art. 1 van het hoofdstuk werden achtereenvolgens zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd, terwijl de overige artikelen en de beweegredenen van het hoofdstuk en het laatste zelf met algemeene (62) stemmen werden aangenomen.

Nadat de Kommissie voor de Verzoekschriften omtrent eenige in hare handen gestelde adressen verslag had uitgebragt, ging de Vergadering over tot de behandeling van Hoofdstuk VI der Staatsbegrooting (departement voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz.).

Aan de behandeling van de IIIde afdeeling (Israëlitisch kerkgenootschap) en de IVde afdeeling (pensioenen en wachtgelden) namen deel de heeren: Bieruma Oosting, Zylker, Dirks, van Bosse, van Hoëvell en de minister voor de Zaken der Hervormde Eeredienst, enz.

Na de goedkeuring der onderscheidene artikelen werd het hoofdstuk met 52 tegen 7 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Storm, Dullert, van Eck, Reinders, Hengst, Westerhoff en van der Veen.

Over hoofdstuk VII (Departement voor de Zaken der Roomsch-Katholieke Eeredienst) in het algemeen voerden het woord de heeren Thorbecke en de Minister voor dat departement. De heer van Bosse sprak over onder art. 6 van art. 1, rakende de seminarien. Dit en de overige onder-artikelen, alsmede de artikelen en de beweegredenen van het hoofdstuk werden zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd, waarna het hoofdstuk met 53 tegen 7 stemmen werd aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren Reinders, Hengst, Westerhoff, van der Veen, Storm, Dullert en van Eck.

Daarop zijn aangevangen de algemeene beraadslagingen over hoofdstuk VIII (Departement voor de Marine), waarover de heer ter Bruggen Hugenholtz in eenige beschouwingen trad. Die behandeling zal Maandag worden voortgezet.

Aan het einde der zitting heeft de kommissie voor de Verzoekschriften nog eenige verslagen omtrent in hare handen gestelde adressen uitgebragt.

'sGRAVENHAGE, 1 Dec. Heden is door eene kommissie uit de heeren officieren van de dienstdoende schutterij der rezidentie, aan Jhr. Aert van der Goes, wien op zijn daartoe gedaan verzoek eervol ontslag is verleend als majoor dier schutterij, als blijk van erkentelijkheid jegens Z. H. Ed. Geb. uit achting en eerbied tot aandenken een prachtig geschenk aangeboden, zijnde een kompleet porcelein tafel-fruit-étagère op zilveren voetstuk. Dit geschenk ging vergezeld van een diploma, fraai in ebbenhouten lijst vervat en in gothische letter geschreven, met kleuren afgezet. Aan het hoofd daarvan prijken de wapenschilden van 's Gravenhage, der schutterij van deze stad en der familie van der Goes. Daaronder is boogsgewijs een lint gespannen, bevattende de woorden *Dienstdoende Schutterij van 's Gravenhage*; dan wordt de aanleiding tot dit geschenk vermeld o. a. als volgt: »de officieren der dienstdoende schutterij van 's Gravenhage een blijk wenschende te geven van hunne ware hoogachting en vriendschap aan Jhr. Mr. Aart van der Goes, majoor, kommandant van het eerste bataillon, ridder der orde van den Ned. Leeuw, versierd met het eereteeken van 25 jaren schutterlijke dienst en van het Metalen Kruis" enz." De handteekeningen der officieren van het korps zijn gesteld onder »dit blijk van hulde aan de verdiensten van Jhr. Mr. A. van der Goes, en van gehechtheid en vriendschap."

— De Koning, kennis genomen hebbende van het algemeen verslag nopens den afloop der ligting van de Nationale Militie van 1854, heeft den minister van Binnenlandsche Zaken gemagtigd, om aan de autoriteiten, die zich ten deze van hunne taak loffelijk gekweten en het hunne toegebragt hebben aan de behoorlijke uitvoering der wet te verzekeren, Hoogstdeszelfs tevredenheid deswege te betuigen.

Het was den heer Kommissaris des Konings in deze provincie aangenaam te kunnen verklaren, dat hij die betuiging van 's Konings hooge tevredenheid, zonder eenige uitzondering, aan allen kan doen geworden, daar alle Besturen en autoriteiten in deze provincie, welke tot het werk der Nationale Militie ambtshalve zijn geroepen geweest, tot den geregelden afloop daarvan pligtmatig hebben medegewerkt.

— Heden zal de heer de Lom de Berg, lid van de Tweede Kamer der Staten-generaal, wegens overtreding der wet op de personeele belasting, voor den Hoogen Raad der Nederlanden verschijnen en wel voor den heer Geradts, die in deze zaak tot regter kommissaris benoemd is.

— In de gisteren avond te Schiedam gehouden zitting van den Gemeenteraad is o. a. besloten tot het verlichten der stad door middel van steenkolengas. Er hadden vervolgens langdurige beraadslagingen plaats, over de vraag wat in het meeste belang dier gemeente zou kunnen worden aangemerkt; de bedoelde verlichting van stadswege te doen plaats hebben, dan wel de onderneming daarvan aan partikulieren over te laten. Ten slotte is in eerstgemelden zin met eene groote meerderheid van stemmen beslist.

SCHEVENINGEN, 1 December. Sedert de laatste opgave, tot en met heden, zijn alhier van de steurharingvisscherij nog aangekomen een en vijftig schuiten, welke te zamen aangebragt hebben 3,398,000 stuks haring. Thans zijn slechts 8 schuiten van de vloot nog niet een enkel maal aan geweest. De vleten van de dertien vaartuigen, welke gisteren en heden van de visscherij zijn teruggekeerd, hebben te veel geleden, dan dat deze weder kunnen afvaren. Ofschoon de visscherij voor enkele reeders zeer gunstig staat, laat het zich echter aanzien dat over het algemeen de vangst veel minder zal bedragen dan verleden jaar. De markt blijft intusschen stijf.

— Men weet dat sedert een paar maanden vijftien Scheveningsche visschers, bij welke, door de Engelsche douanen, eene vrij aanzienlijke hoeveelheid tabak, bestemd tot het drijven van sluikhandel, aan boo[rd] gevonden, zich in de gevangenis te Ipswich be[vinden]. Volgens een te Scheveningen heden ontvangen b[erigt] is een der gevangenen, Dirk van den Livan, stuur[man] eene der haringschuiten van den Heer F. de Jage[r] op gisteren, weder in vrijheid zijn gesteld.

SCHIEDAM, 1 December. In de vergadering v[an den] gemeenteraad van gisteren is besloten de stad te v[erlich]ten door middel van steenkolen gaz en de daartoe [noo]digde fabriek voor stadsrekening daar te stelle[n]. [Tot] dekking van het benoodigde kapitaal zal er eene geld[leening] ten laste der stad gesloten worden.

DELFT, 1 December. Heden zijn de prijzen d[er boter] geweest *f* 22 à *f* 25 per 100 Ned ℔. Er zijn ter [markt] verkocht 18 stapels, Wegende 3579 Ned ℔.

HOORN, 29 November, Op de markt alhier [werden] 148 stapels kaas aangevoerd, wegende te zamen [...] Ned. ℔. Prijs kleine *f* 31, kommissie *f* 32,50.

PURMEREND, 30 Nov. Gepasseerde week hee[ft men] getracht den korenmolen »de Noord" in brand te s[teken]. De dader heeft echter zijn doel niet bereikt, d[aar het] blijkt dat het door hem aangestokene riet wel g[ebrand] heeft, doch gelukkig op een stuk hout gestuit i[s. De] stoutheid heeft hij zijn boos opzet ten uitvoer g[ebragt], daar het feit op den steenzolder heeft plaats ge[had] en hij 2 a 3 trappen hoog heeft moeten klimm[en om] zijn doel te bereiken.

BLOKZIJL, 28 November. De aanvoer van bo[ter was] heden niet ruim; de prijs evenwel niet williger. [Het] vat *f* 44.50; het ½ vat *f* 21.50 à *f* 22, het N[ed. ℔] *f* 1.04 à *f* 1.06.

's HERTOGENBOSCH, 30 November. Heden i[s] aanbesteed het bouwen van eenen nieuwen vleug[el vol]gens het cellulaire stelsel, aan het huis van bur[gerlijke] en militaire verzekering alhier; welk werk door d[en heer] Th. M. Terwind voor *f* 49,900 is aangenomen. (*N. R[...]*)

LANGSTRAAT, 29 Nov. De uitvoer van hoo[i naar] de provincie Holland blijft nog steeds druk voo[rt], niettegenstaande de hooge prijzen die men beding[t]. [Voor] gewoon hooi betaalt men *f* 35 à *f* 36 de 1000 Ne[d. pon]den. Te Drunen zijn eenige partijtjes afgeleve[rd à] *f* 56 en in de Haarsteeg heeft men voor puik paardenhooi zelfs *f* 60 betaald voor bovenstaand[e hoe]veelheid.

De vlasprijzen loopen hier van *f* 1.75 tot *f* 2[...] steen.

NIJMEGEN, 1 Dec. Men schrijft ons uit App[eltern] dd. 30 Nov.: De raad dezer gemeente heeft besl[oten] *niet* in hooger beroep te komen van het vonnis [der Ar]rondissements-Regtbank te Nijmegen, in zake der [...] kwestien van Appeltern en Alphen, Het voortpro[cederen] zou de gemeentekas, die reeds onder een zwa[ren last] gebukt gaat, ruïneren; dit laatste te voorkome[n is] *eenige* beweegreden, welke het besluit van den raa[d heeft] uitgelokt.

— De raad dezer gemeente heeft, in zijne [zitting] van gisteren besloten, aan het aan hem gerigt[e adres] van 77 ingezetenen dezer gemeente niet te vold[oen en] op zijn besluit waarbij de belasting op het gema[al in] de gemeente niet alleen blijft geheven, maar zelf[s] vermeerderd, niet terug te komen. (*Gelderlan[der]*)

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst.* [...]

LONDEN, 3 Dec. De *Morning Post* gelooft d[at Oos]tenrijk pogingen aanwendt om tot nieuwe onde[rhande]lingen te geraken; het blad voegt er Oostenrijk [...] gen bij, dat de te stellen voorwaarden, zullen [...] nemelijk zijn, duidelijk en krachtig afdoende [...] wezen. De *Observer* spreekt dit berigt echter te[gen].

BUITENLANDSCHE BERIGT[EN].

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 Dec. De *Carmel*, die Konstantinop[el den] 22 verlaten heeft, is in de haven van Marseille [binnen]geloopen. De berigten door dit vaartuig medegebrag[t laten] zich volgenderwijs zamenvatten:

»Omer Pacha heeft den aanval tegen Kutaïs ge[staakt]; hij wachtte geld af om zijn troepen te betalen. [Uit] Konstantinopel zijn hem den 21 en 22 millioen [...] toegezonden. Hoewel men in die stad van de [...] van Kars sprak, schijnt dit gerucht onjuist te zij[n; ten] minste melden de dagbladen van Konstantino[pel er] niets van. Vassif-Pacha is naar Kars vertrokken [om de] bezetting de dekoratiën over te brengen voor d[e hard]haftige verdediging van 29 September.

»Generaal Vivian blijft te Kertch met het [...] turksche kontingent; dit korps zal nog met 12,00[0] mannische soldaten versterkt worden.

»Het engelsch-duitsch legioen, waaronder [...] woedde, heeft het kamp naar een andere plaats [over]bragt, waarna de epidemie terstond opgehoude[n is]; de direkteur der hospitalen, de heer Mac-Gregor, is er sedert het slagtoffer van geweest.

»Sedert het bloedig gevecht der Franschen en

niën gaan de inwoners van Konstantinopel niet dan gewapend uit. De moorden verminderen echter.

»Den 25e Nov. heeft er voor Sebastopol een ontploffing van 25 vaatjes kruid plaats gehad; het Molenpark is kort daarop in de lucht gevlogen. De schok was zóó hevig, dat men in het eerst aan een geweldige aardbeving dacht. De barakken zijn omvergeworpen en op de soldaten gestort. De splinters vlogen 150 ellen ver. Deze ontploffing, waarvan de oorzaak onbekend is, heeft aan 250 man het leven gekost.

De Russen beschoten met verdubbelde hevigheid Sebastopol uit de noorderforten. Nicolajef, de monden van den Dnieper en die van den Bug worden door hen zeer versterkt.

— Een gerucht wil dat de Maarschalk Pélissier met verlof naar Frankrijk terugkeeren zou. Er wordt echter weinig geloof aan geslagen.

— Er is hier een gerucht in omloop van eene reis des konings van Zweden naar Parijs. Een prins van Wurtemberg zou zijn voorbeeld volgen.

— Te Lyon heeft men het even zonderling als aandoenlijk schouwspel gezien dat acht Zouaven, die elk één arm misten, te zamen de straten doorwandelden.

— De staatkundige uitgewekenen te Londen hebben *meetings* gehouden om te beraadslagen wat te doen bij de komst van koning Victor-Emmanuel. Zij hebben goedgevonden den konstitutionneelen en liberalen monarch toe te juichen, omdat zij in hem het aanstaande hoofd der italiaansche eenheid zien.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, 30 Nov. De Koning heeft gisteren de kamers met de volgende aanspraak geopend:

»Het verblijdt mij, u, de vertegenwoordigers des lands, weder om mijnen troon vereenigd te zien, en ik heet u van ganscher harte welkom. Het nieuwe wetgevingstijdvak vangt aan onder omstandigheden, waarvan het toenemend gewigt de zorg mijner regering reeds in hooge mate heeft ingeroepen. Ik mag verwachten, dat zij in uwe werkzaamheid, als vroeger, een krachtigen steun zal vinden.

»Bijzonder smartelijk treft mij de hooge prijs der noodzakelijkste levensbehoeften, veroorzaakt door de min voldoende uitkomsten van den jongsten oogst in onderscheiden gedeelten des lands, en door de stoornissen in het verkeer die het gevolg zijn van den oorlog. Daarentegen mag men eene belangrijke verbetering te gemoet zien, wanneer onder Gods zegen de verwachtingen vervuld worden, waartoe de gunstige afloop van het zaaijen van winterkoren en de merkbare uitbreiding der landelijke produktie grond geven. Tot zoolang zal, gelijk ik met vertrouwen verwacht eene zorgvuldige, door vroegere ondervinding als heilzaam beproefde handhaving van het vrije verkeer en wijze spaarzaamheid in het gebruik, gepaard aan de bij ons steeds onvermoeide bijzondere weldadigheid, den druk der dure tijden helpen te boven komen.

»De toenemende uitbreiding van den aanleg van kunstwegen en de voordurende bloei der nijverheid beloven ook verder aan de arbeidende klassen gelegenheid tot goede verdiensten. Wel is waar ondervinden sommige takken van nijverheid den nadeeligen invloed der duurte, maar in het algemeen levert de aanhoudende oprigting van nieuwe en uitbreiding van bestaande fabrieken en middelen van verkeer een heugelijk blijk van de onbelemmerde werking van den ondernemingsgeest en van het verkeer. Een treffend bewijs daarvan is gelegen in de gunstige uitkomsten van het beheer der posten en telegrafen, en in het toenemend gebruik dat van de spoorwegen gemaakt wordt. Het is mij eene voldoening geweest den eersten steen te leggen voor eenen belangrijke uitbreiding van het spoorwegnet in mijne monarchie.

»Op de tentoonstelling van kunst- en nijverheidsgewrochten uit alle landen te Parijs is ook Pruissen op het gebied van kunst, landbouw, bergbouw en nijverheid waardig vertegenwoordigd geweest.

»Reeds lang is de behoefte ingezien om de landelijke gemeente- en politie-instellingen in de oostelijke provinciën, overeenkomstig met de veranderde omstandigheden, op beproefde grondslagen te regelen. De daartoe strekkende ontwerpen, eene vrucht van herhaald onderzoek, zullen u ter overweging worden voorgelegd. Ook tot regeling der gemeentelijke instellingen in de westelijke provinciën, en tot verbetering van de inrigtingen ter vertegenwoordiging der distrikten en provinciën worden voordragten voorbereid.

»De begrootingen voor het aanst. jaar, die u zullen worden voorgelegd, geven uitzigt op eene heugelijke vermeerdering van bijna alle takken van inkomsten, en getuigen op nieuw van de orde onzer geldmiddelen. Wanneer de thans bestaande verhoogingen van belastingen voorloopig worden gehandhaafd, waartoe uwe toestemming gevraagd zal worden, dan is het mogelijk het voor het Staatskrediet noodzakelijke evenwigt tusschen inkomsten en uitgaven voor het volgende financieele tijdvak te verzekeren, in de op velerlei wijze verhoogde behoeften van het Staatsbestuur te voorzien, en begonnen ondernemingen tot algemeen nut met kracht voort te zetten.

»De nog voortdurende politieke toestand heeft het ook in dit jaar, ofschoon niet in die mate als in het vorige, noodzakelijk gemaakt, mijn leger in eenen staat van verhoogde krijgsvaardigheid te onderhouden. Het bij de wet van 7 Mei bij voortduring bewilligde buitengewone krediet heeft de middelen daartoe opgeleverd. Door mijne ministers van financiën en van oorlog zullen u dienaangaande in de bijzonderheden mededeelingen geworden.

»Mijne Heeren! De strijd tusschen onderscheiden mogendheden van Europa, welks uitbarsting ik verleden jaar van deze zelfde plaats betreurde, is tot mijn opregt leedwezen nog niet geëindigd. Intusschen is ons vaderland ook heden nog eene wijkplaats des vredes. Ik bid God dat het zoo blijven en het mij gelukken zal, de eer en waardigheid van Pruissen te handhaven, zonder aan het land de zware offers van een oorlog op te leggen. Ik ben er trotsch op te weten, dat geen volk meer tot den strijd en tot opofferingen bereid is dan het mijne, wanneer het er op aankomt een wezelijk gevaar voor zijne eer of zijne belangen af te wenden. Maar dat bewustzijn legt aan mij den pligt op, om, getrouwe vasthoudende aan gegeven verklaringen, geene verpligtingen aan te gaan, waarvan de politieke en militaire gevolgen niet te overzien zijn. Het standpunt, dat Pruissen, Oostenrijk en de Duitsche Bond ten gevolge van overeenstemmende besluiten ingenomen hebben, levert een krachtigen waarborg op voor de verdere handhaving van die onafhankelijke houding, welke evenzeer met opregte welwillendheid en onpartijdige waardering der omstandigheden naar alle zijden bestaanbaar, als bevorderlijk is voor de voorbereiding van een regtvaardigen en duurzamen vrede.

»Mijne Heeren! De ernst der tegenwoordige tijden maakt ons allen eene volledige en onbeperkte toewijding aan de belangen des Vaderlands tot pligt. Dien pligt zult gij bij de aanstaande beraadslagingen vervullen, waarvan de uitkomsten voor het geheel zoowel als voor de bijzondere personen van groot gewigt zijn.

»Ik houd mij overtuigd, dat gij van dat gevoel doordrongen zijt, en hoop bijgevolg, dat ook ditmaal op uwen arbeid de zegen niet ontbreken zal van Hem, die in zijne almagt en regtvaardigheid over het lot der volken beschikt.«

— Men meldt uit Koppenhage dat de generaal Canrobert den 29 vertrekken zou. De Koning heeft hem de olifantsorde vereerd, die anders alleen aan regerende vorsten geschonken wordt.

Men was zeer ongerust over het lot van den portugeeschen gezant bij het deensche hof. Deze diplomaat, die sterke aanvallen van melankolie had, is sedert eenige dagen onverwacht verdwenen, zonder dat iemand wist wat er van hem geworden was.

STADSNIEUWS.

In de 228ste Staats-Loterij zijn in de 1e Klasse bij de 1e Trekking prijzen van f 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 13344 f 1250, N°. 3031 en 17160 ieder f 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 2 December.

BEVALLEN (29 Nov.): J. D. van der Hout, geb. Vorst, Z. C. G. Heukensfeldt Slaghek, geb. Sieburgh, Z. — (30 Nov.): M. E. Brodie, geb. van de Laar, D. - P. A. Haverman, geb. Pronk, D.

OVERLEDEN (26 Nov.): A. van den Bosch, wed. J. T. Bosman, 76 j. — (28 Nov.): A. W. Parson, 21 j. — (29 Nov.): J. E. Gebhard, 4 m.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 55¼	Livorno	2/m.	f 39
	zigt	56⅛	Napels		87
Bordeaux	2/m.	55¼	Petersburg		1.65¼
	zigt	55⅞	Weenen	6 w.	[illegible]
Madrid	3/m.	243	Augsburg		85¼
Cadix		243	Frankfort		99
Sevilla		240	Hamburg	2/m.	34⅞
Bilbao		244		zigt	35⅛
Lissabon		41½	Londen	2/m.	11.67½
Porto		41½		zigt	11.82½
Genua	2/m.	[illegible]	Rotterdam		¼

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 1 Dec. Fransche 4½ pc. 91. — 3 pc. 65.60; 3 pc. Spanje 34¼; id. 1 pc. —; 4½ pc. Met. 88; Rom. Leen. 84.

LONDEN, 1 Dec. Consols 88⅞; 3 pc. Spaansche buitenl. 39¼; 1½ pc. dito 20¼; Comité-Bewijzen 4⅛; Passive 6½; 5 pc. Rusl. 96; 4½ pc. dito 88; 4 pc. Holl. 93¾; 2½ pc. id. 63¼; 5 pc. Sardinië 83exd.; Brazilië 99; 4½ pc. Peru 74; Gren. uitg. 6½; id. werk. 19; 3 pc. Mexiko 19¼; Turkije —; 4 pc. Portugal 43; Ecuador 5 1/16; Wissel op Amst. —.—.

WEENEN, 1 Dec. Met. 5 pc. 73¾; id. 4½ pc. 63¼; Bank-Aktiën —; Wissel op Londen 10.33; Amst. —; Parijs 130; Goud 17¾; Zilver 12½; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 1 Dec. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 95¼; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 20; Parijs 79⅝; Amst. —; Weenen 143; Petersburg 97½.

HAMBURG, 1 Dec. Spanje 3 pc. 31; id. 1 pc. 18⅞; Rusl. 5 pc. —; 3 pc. Mexikanen —; 5 pc. Sardinië —; Wissel op Amst. —.—; Londen, kort —.—; Weenen —.—.

FRANKFORT, 1 Dec. 5 pc. Met. 65; 4 pc. Spaansche [illegible] 19⅛; 3 pc. 38⅛; Wissels op Londen [illegible] Parijs —; Weenen —; Amsterdam [illegible]

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	pCt.	30 NOV. 4½ u. geld.		1 DEC. 4½ u. geld.	
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.	2½	62¾	62 9/16	62½	
Dito Dito	3	73⅝	73⅜	73⅝	
Dito Dito	4	92 15/16	92 7/16	92⅜	92½
J. F. Leening 1844	4				
Amortisatie	3½	89			
Handel-Maatschappij	4½	126⅜			
Aand. Arnh. Spoorweg	4½	100			
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½				
Maatschappij van Weld.	4				
Aand. Ned. Bank.			182		
België, Certifikaten	2½				
Dito *Rothschild*	2½	49⅞			
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	19 15/16	19 15/16	20⅛	20 5/16
Nieuwe	3	38⅛	38 5/16	38⅛	
Binnenlandsche	3	33¼	33¼	33 7/16	33⅜
Cert. Coup. Sp. Com.		4 1/16	4⅛		
Amortisable Schuld		5 7/16	6⅛	6 5/16	6 5/16
Portugal, te Londen	3	40 1/16	40⅛	40⅛	
Dito Uitgestelde			19		
Rusl., bij *Hope en C°.*	5	101½	101⅝	101⅝	
Dito A°. 1828—1829	5	100⅜	100½		
Negot. 1831 en 1833	5	80 11/16			
Nieuwe Engelsche	4½	86 11/16	86⅞		
Negot. 1840	4	74⅞			
Dito *Stieglitz*	4	74	74⅛		
Dito Nieuwe	4				
Certifikaten te Hamburg	5				
Inschr. op 't Grootboek	6				
Dito Certifikaten	6	56⅜			
Polen, Obligatiën	4				
Aandeelen 1835					
Oostenrijk, Metalliek	5	62⅜	62½	62⅜	
Dito Nationale	5	65⅜	65 9/16	65⅜	
Dito 1847	2½	32	31½	32	
Dito 1851 en 1852	2½	32	31 15/16	32	
Dito Nieuwe	5	72 11/16	72⅞	72⅞	
Dito 1854	5	72 11/16	72⅞	72⅞	
Weener Bank	5				
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250	f				
Nieuwe dito 1854					
Pruiss. Aand. 1854	3½				
Amerika, Bank Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5				
Sardinië, te Londen	5				
Denemarken, dito	3				
Louisiana, te Londen	5				
Brazilië	5	98			
Dito 1843	5				
Mexiko, te Londen £ 100	3	18⅞	18 7/16	18⅝	
Dito Onbepaalde	3	18	18⅛	18 7/16	
Peru	4½				
Grenada, dito à £ 100	2½	17⅞	18 15/16	19⅛	
Dito Uitgestelde		6 11/16	6¾	6 13/16	
Ecuador		3⅜	3½		
Venezuela, te Londen	4½				
Dito Uitgestelde	1¼	11⅜	11⅜		
Grieken B.s à £ 100	5				

5 pCt. Stieglitz 80⅜; Ecuador onb. 3⅛; Grenada onb. 18 15/16, 19⅛; Coupon Ecuador 4⅛, ½.

Bij vrij levendigen handel waren zoo wel binnen- als buitenlandsche fondsen tot verhoogde koersen te plaatsen. Inzonderheid was dit het geval met alle de Spaansche fondsen, welke tot veel verhoogde koersen verhandeld werden.

Koers van het Geld: Beleening ½ pCt., Prolongatie 4½ pCt. Diskonto 4 pCt.

HANDELSBERIGTEN.

Per Overlandmail.

Batavia, 8 November 1855.

UITVOER. De aanhoudende droogte blijft de afvoer van produkten zeer belemmeren en oefent eenen hoogst nadeeligen invloed uit op de produkten zelve, vooral die van Suiker en Indigo, terwijl de Koffijplantages ook veel zullen lijden.

Arak. Wegens gebrek aan stroom staan de meeste fabrieken stil en er is geene disponibele voorraad. Voor dadelijke levering moet f 70 geboden zijn.

Bindrotting weinig voorhanden.

Cassia Vera blijft gezocht doch niet voorradig.

Cochenille. Te Samarang werd voor een partijtje f 3,30 te vergeefsch geboden.

Cubeben werden te Samarang weder met f 38 betaald.

Gom Damar. Hiervan is weinig prima soort voorhanden. Een partijtje van 400 picols werd, met inbegrip van kisten, à f 27 genomen.

Gom Elastiek. De aanvoeren bestonden uit circa 270 picols die à f 27 genomen worden.

Gutta Percha geniet van f 36 tot f 40 naar kwaliteit eenige vraag.

Huiden voortdurend zeer gezocht. Alhier werd een klein partijtje Koehuiden weder met f 260 à f 270 betaald. Te Soerabaya zijn 1500 stuks à f 250 afgedaan, welken prijs men ook te Samarang bied, zonder iets te kunnen bekomen.

Indigo. Hetgeen van aprime soort ter markt kwam, werd grif met f 3,40 betaald. Thans zijn slechts kleinigheden inferieure kwaliteit voorradig en wordt, vooreerst wegens de felle droogte zeer weinig afvoer verwacht. Voor goede prima soude men gaarne f 3,50 willen besteden.

Kajoepoetie olie, tot f 2,50 per flesch verhandeld.

Koffij. Ter plaatse is weinig voorraad. De verkoopen bestonden uit 1000 picols Pamanoekan à f 28,50 en 400 picols Java à f 27,50 en 27,75. Te Samarang zijn 1000 picols à f 26,75 en 1000 picols à f 27 afgedaan, waardoor de oogst aldaar zoo goed als opgeruimd is. Te Soerabaya zijn 1000 picols ruiling

West-Indische bereiding a ƒ28,50 omgezet. De op 1 dezer te Padang gehoudene veiling, bestaande uit 35,000 picols, is doorboo a ƒ27,05 verkocht, waarvan de grootste helft voor Amer. ka bestemd is.

Peper blijft begeerd. De daarvan aangevoerde partijtjes vonden gretig nemers; als: 500 picols Zwarte Bencoelen a ƒ21 en ƒ22 en 200 picols Lampong a ƒ20 en ƒ21. Van Witte Peper werden 200 picols a ƒ41,50 en ƒ42 verkocht, Lange Peper blijft tot vorige prijzen vraag genieten.

Rijst. Hierin hadden belangrijke transactiën tot steeds klimmende, doch zeer uiteenloopende prijzen, plaats. Reeds vóór de aankomst der laatste mail waren prijzen stijgende en is sedert de kooplust nog meer aangewakkerd. Intusschen zijn thans de vorderingen der houders zoo hoog en is de voorraad zoo onbeduidend, dat in de laatste dagen weinig verkoopen plaats vonden. Wij taxeren, hetgeen sedert ons vorig berigt omgezet is, op niet minder dan 2500 koyangs, waarvan een gedeelte echter nog niet afgevoerd is. Voor ordinair gebroken Java zoude men thans ƒ 140, redelijk g. of en blank ƒ155, a ƒ 175, en mooi blank en grof ƒ 180 a ƒ 185 moeten aanleggen.

Sapanhout. Eene partij Java van 400 picols is a ƒ4 afgedaan.

Suiker. De aanvoeren bleven alhier beperkt. De verkoopen bestonden uit ongeveer 10,000 picols in de verhouding van ƒ13,20 N° 19. Later verhoogden de houders hunne prijzen op ƒ13,40 waartoe 9000 picols werden afgedaan en onder welke prijs men niet te regt komen. Naar Muscovades bestond veel vraag voor Australië; hetgeen daarvan disponibel was is met ƒ10 en ƒ10,50 betaald. Te Samarang werden 3000 pic. a ƒ13 voor N°. 16 en 1000 picols a ƒ12,12 omgezet. Te Soerabaya werden 12,000 pic. a ƒ 13. N°. 16 en 7000 picols, te leveren te Pasaroean a ƒ 12,75 N°. 16 verkocht.

Tin. De in veiling opgehoudene 1800 picols Billiton Tin zijn later uit de hand a ƒ 70 verkocht.

Wisselcoursen. Door het gouvernement en partikulieren wordt op Nederland a pari getrokken, met uitzondering van eene belangrijke transactie a 101 pCt. Op Londen werd een post van £ 25,000, a ƒ11.60 6 maanden zigt afgegeven, doch is overigens alles a ƒ11.70 6 maanden zigt verkocht. Bank bills 30 dagen zigt vonden a ƒ11.90 nemers. Op Singapore ƒ2.76. Op China ƒ 290.

Speciecoursen. Door de vele uitvoeren van Zilver ziet men dit metaal bijna niet en wordt voor Zilveren Guldens te ver. geefs 3 pCt. agio geboden. ƒ2,50 stukken 1½ pCt. agio Mexicaansche $ ƒ2,80. Spaansche $ ƒ3. Sovereigns ƒ12,25.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 30 Nov. Rogge. Werd gepasseerden Zaturdag nog wel zoo hoog verkocht, in den loop dezer week was het stiller, zoodat vorigen koers moeijelijk te bedingen was. Men noteerde successivelijk: 143/2 ℔ Libau ƒ410 6/w.; 140/2 ℔ Reval ƒ412 6/w.; 142/2 ℔ Libau ƒ 407 6/w., 409 3/m.; 146/2 ℔ gedr. Deensche ƒ400 6/w.; 147/2 ℔ dito ƒ410 3/m.; 142/2 ℔ Reval ƒ415, 418 6/w.; 141,2 ℔ hard gedr. Wasa ƒ413 6/w.; 147/2 ℔ Pommer ƒ 414 3/m.; 142/2 ℔ Reval ƒ418 6/w.

Gerst onderging mede nog eenige verhooging, doch was gedroogde bij partij slechts iets lager te plaatsen. Hiervan werden de volgende verkoopen bekend: 127/2 ℔ Libau ƒ 292 m.; 128/2 ℔ dito ƒ290, 292 6/w.; 130/2 ℔ Koersche ƒ300 6/w.; 132/2 ℔ n. Engelsche ƒ 300 3/m., 134/2 ℔ dito moet later a ƒ295 zijn afgegeven bij partij.

Moutwijn. Zaturdag en Maandag kon men a ƒ26 naar genoegen koopen; Dingsdag liep de markt op ƒ 25 en Woensdag op ƒ24 terug; Donderdag werd met a ƒ23½ afgegeven, waarna de markt wederom tot ƒ24 opliep. Heden werden vele posten a ƒ24 gesloten en bleef er eenige vraag overig.

Jenever ƒ29,00; Amst. Proef ƒ30,25.

ANTWERPEN, 1 Dec. Koffij vast. Men heeft afgedaan 648 b. Domingo per exportatie en ca. 400 b. Brazil.

Granen. Rogge prijshoudend. Men heeft voor disponible amerik. ƒ14½ voor ord. zweedsche ƒ14½ en voor mooije engelsche ƒ15½ besteed.

HAMBURG, 30 Nov. *Koffij.* De verkoopen bestonden uit 6000 b. Brazil van 4½ a 5½, 1000 b. Bolivar van 5¼ a 6 en 500 b. Maracaibo van 5¼ a 5⅞ sch. De voorraad op heden bedraagt ca. 20 millioen ℔.

Suiker stil en het beperkten omzet, veel lagere prijzen werden evenwel niet besteed.

Rijst vrij geanimeerd en vast prijshoudend.

Huiden. Hetgeen zeilende aangeboden wordt, vindt tot vorige prijzen grif nemers.

Specerijen met weinig omzet. Peper bij geringen voorraad vast gesouteneerd en de voornaamste houders van Piment zijn tot de bestaande prijzen niet aan de markt.

Raapolie, Dec. tot Mei 34½ mb., Oct. 30½ en 30½ mb.

Lijnolie tot 29½ te koop.

Talk, 1a. Russ. tot 41 mb aangeboden.

Granen met weinig handel tot iets lagere prijzen.

LONDEN, 30 Nov. *Koffij*: in veiling zijn verkocht 532 v. 214 vtjs. Ceylon Plantation fijn ord. van 58.6 a 66 sh.

Van *Suiker* werden heden slechts 740 z. Cossipore aangeboden, die opgehouden werden, met uitzondering van drie koopen, welke verkocht zijn van 64 s. 6 d. a 65 s. 6 d. Het artikel is 10 s gedaald sedert het hoogste standpunt der markt.

Thee vast, ord. frissche Congo werd met 9½ d. betaald.

Talk 71 s.

St. PETERSBURG, 11/23 Nov. *Talk* geanimeerd: gedurende de week verkocht ca. 4000 vs. Ter plaatse gedaan Moskou in Jan. te ontvangen 142, 143 a 145 R.; op Augustus 165 R.

SMYRNA, 21 Nov. *Fruit* Van Rozijn is verhandeld 200 cant. roode Yerli a P. 400 a 150; 2200 cant. Thyra van P 82 a 86; 400 cant. Carabrna Sultana a P 270; 600 cant. d° Urla P 260. De voorraad is onbeduidend. Van Vijgen zijn verkocht 12000 cant. van P 72 a 120 en Eleme a P 170.

Koers op Londen 144.

NEW-YORK, 17 Nov. *Katoen*, middling Louisiana 9¾. — *Potasch* in rijzende stemming. — *Koffij* prijshoudend. — *Huiden* hoog gehouden. — *Terpentijnolie* vaster tengevolge van weinig aanvoer, men heeft besteed van 43 a 45 c. — *Harst* tot vorige koersen meer gevraagd. — *Salpeter* met levendige vraag voor kons. speknlatie en exportatie, men heeft 3900 b. verhandeld van 14 a 15 c. en 500 b. op levering van 14½ a 15 c. — *Specerijen* zeer stil. — *Suiker* op nieuw ½ c. hooger. — Van Holl. *Genever* zijn 50 pijpen verkocht tot 1,30 a 1.35 op 6/m. — *Granen*: Tarwe is 2 a 3 c. gestegen, Canada 2,20 a 2,22, Genessee 2,21½; Rogge meer gevraagd ter evport, en op 1.22 a 1.25 gehouden. Meel 12½ c. hooger. Men heeft 55,000 vtjs. afgedaan en besteedde voor supra fijn ord. State 9 d.

CHARLESTON, 15 Nov. *Katoen* levendig en ferm. Gedurende de week verkocht 13/m. balen, Ontvangen 12/m. balen. Voorraad 13/m. balen. Prijzen heden gedaald ⅛ ct. *Rijst* onveranderd.

NEW-ORLEANS, 15 Nov. *Katoen* vast: de gisteren ontvangen berigten per *Pacific* hebben nog geen invloed uitgeoefend. Heden vaste markt, verkocht 5000 balen. *Koers* op Londen 6 a 7 pCt. premium.

HAVANA, 13 Nov. *Suiker* nominaal. Voorraad 30000 kn. Melassen hooger met levendigen omzet.

CALCUTTA, 22 Okt. Sedert ons berigt van 8 dezer hadden van *Indigo* eenige afdoeningen plaats, bestaande uit ruim 3000 maunds van R. 150 a 187.8. De totale uitvoeren bedragen 106195 maunds. *Wissel* op Londen 2 2⅛ a 2 3.

Vrachten. In eenige gevallen werden hoogere prijzen besteed voor vertrek vóór de feestdagen; echter blijven de vorige verhoudingen te noteren.

CANTON, 12 Oct. De handel in *Thee* is deze maand gering geweest. Het artikel is over het algemeen stil en de houders zijn zeer genegen hunnen ouden voorraad op te ruimen, terwijl de prijzen, die zij voor nieuwe Congo's bedongen hebben, hun aanleiding geven ferme eischen te doen.

Wisselkoers op Londen 4 9½ a 4 9¾.

Vrachten naar Londen 4 £. Het Hamburger schip *Ludmille* is naar Rotterdam gezeild. Het Holl. schip *Juno*, met kolen alhier van Engeland gearriveerd, werd ter bevrachting aangeboden weigerde 4.10/- via Akyab of Batavia naar Europa en bedong £ 5.10/-, van Foochow naar Rotterdam. Het Holl. schip *Buitenzorg* is tot 4 £ van Shanghae naar Rott bevracht.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 1 Dec. Van Duivenboden, Egmond aan Zee, Yarm.
HELVOET, 2 Dec. Van der Laan, Tweelingen, St. Ubes.
BROUWERSHAVEN, 1 Dec. Kuyk, Kaap Hoorn, Batavia naar Rotterdam.
STRAAT SUNDA, 10 Okt. De Wijn, Willemina en Clara, Amsterdam naar Batavia.

UITGEZEILD:

TEXEL, 2 Dec. Thompson, Audacious, Yarmouth.
BATAVIA, 8 Sept. Tuk, Nieuw Holland, Nederl. — 9 Sept. Meermans, America, Rott. - Sandberg, Bellatrix, Nederl. — 12 Sept. Kerkhoven, Doggersbank, Amst. — 22 Sept. Stephens, Victory, Nederland.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 3 December in lading naar

Keulen	J. C. W. Wilson, Colin N°. 13.	
Mainz	J. B. Hartman, Mainz N°. 8	
Frankfort	F. J. Timmerman, Frankfort N°. 20.	
Dusseldorp & Neus	J. W. Haas, Niederrein N°. 3.	
Urdingen	T. Hendriks, Vr. Jakoba.	
Ludwigh. & Manheim	P. Hartman, Eleonora	
Weesel	A. Balk, Alma	

Rijnhoogte ARNHEM 30 Nov. 0 el 9½ duim. KEULEN 2 Dec. 5 vt. 8½

Advertentiën.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en ...